

Bordi i Drejtorëve të Fondit Kosovar për Garanci Kreditore,

Në mbështetje të nenit 17, paragrafi 1, nën-paragrafët 1.6 dhe 1.7 i Ligjit nr. 05/L-057 mbi Themelimin e Fondit Kosovar për Garanci Kreditore (FKGK) dhe nenit 8, paragrafi 1.5 të Statutit të FKGK, në mbledhjen e mbajtur më 29 Maj 2019, miratoi si në vijim:

Politika e Menaxhimit Mjedisor dhe Social

Neni 1

Hyrje

1. Ky dokument përshkruan parimet udhëzuese dhe rregullat që duhet të jenë pjesë e praktikës më të mirë të menaxhimit të rrezikut mjedisor dhe social për menaxhimin e ndikimit të garancisë së kredisë në aspektin mjedisor dhe social në kuadër të Fondit për Garantimin e Kredive të Kosovës (FKGK). Fokusi primar i kësaj politike është menaxhimi i mjedisit dhe i shoqërisë, ku FKGK mban më së shumti rrezik.
2. Objektivi i FKGK duke prezantuar këtë politikë është:
 - 2.1. Të plotësojë mandatin e tij institucional me përgjegjësi të plotë ndaj mjedisit dhe shoqërisë;
 - 2.2. Të sigurojë një kuptim të IFP-ve dhe të ndihmojë për të zvogëluar ndikimin negativ mjedisor të operacioneve të bankës.
3. Vlerësimet mjedisore do të kryhen në përputhje me legjislacionin mjedisor kombëtar.
4. Procesi i vlerësimit mjedisor kryhet për të përcaktuar ndikimet e mundshme pozitive ose negative të projekteve të propozuara të huamarrësve (NMVM-të); për të vlerësuar masat paraprake që duhet të ndërmerren për të shmangur, parandaluar, zbutur ose minimizuar ndikimet negative të cilat mund të dëmtojnë mjedisin (për shembull, nëpërmjet masave të ndërtimit dhe zbutjes); dhe për mbikëqyrjen dhe inspektimin e zbatimit të nën-projektit.
5. Projektet përfundimtare të huamarrësve duhet t'i nënshtrohen një procesi të rishikimit mjedisor dhe social nga IFP-të.
6. IFP-të do të jenë përgjegjëse për kategorizimin e mjedisit (shqyrtimit) të aplikantëve / nën-projekteve dhe për të siguruar që çdo projekt i garantuar (dhe propozim projekti) përfshin një vlerësim të ndikimit të tij mjedisor të përshtatshëm për kategorinë dhe që projekti përputhet me rregulloren kombëtare të mjedisit dhe kërkesat e tjera sipas këtij PMMS.

Neni 2

Qëllimi dhe fushëveprimi i dokumentit

1. Qëllimi i kësaj politike është krijimi i një kuadri të qëndrueshëm dhe të shëndetshëm që mat dhe mbron rrezikun mjedisor dhe social të garancisë së kredisë në kuadër të aktiviteteve të FKGK-së.
2. FKGK është e ekspozuar ndaj rrezikut mjedisor direkt përmes aktiviteteve të veta dhe në mënyrë indirekte përmes garancive të kredive të kompanive që financohen nga IFP-të.
3. Duke marrë parasysh madhësinë e institucionit dhe se ndikimi i drejtpërdrejtë në aktivitetet e përditshme konsiderohet minimal, politika është e fokusuar në ndikimin indirekt nëpërmjet shërbimit të garancisë së kredisë që i ofrohet përfituesit përfundimtar.
4. Ky dokument përcakton dhe përcakton rregullat për:
 - 1.1. Projektet e pranueshme dhe jo të pranueshme;
 - 1.2. Kategoritë e Përzgjedhjes së Riskut Mjedisor dhe Social;
 - 1.3. Kërkesat ligjore që duhet të plotësohen nga NMVM-të;
 - 1.4. Mekanizmi i korigjimit të ankesave; dhe
 - 1.5. Monitorimi i Institucioneve Financiare dhe performanca MMS së portofolit të garancisë të FKGK-së.

Neni 3

Terminologjia dhe Definicionet

2. Termat e përdorura në këtë politikë do të kenë kuptimin e mëposhtëm:
 - 2.1. FEI - Fondi Evropian i Investimeve (*EIF*);
 - 2.2. FKGK - Fondi Kosovar për Garanci Kreditore;
 - 2.3. IF – Institucionet Financiare;
 - 2.4. IFP– IF Partnere;
 - 2.5. KNF – Korporata Ndërkombëtare e Financave (*IFC*);
 - 2.6. MMPH - Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor;
 - 2.7. NMMV -Ndërmarrjet Mikro, të Mesme dhe të Vogla;
 - 2.8. PMSM - Politika Mjedisore Sociale dhe Menaxhimi;
 - 2.9. SMMS - Sistemi i Menaxhimit Mjedisor dhe Social;
 - 2.10. UA - Udhëzimi Administrativ;
 - 2.11. VM – Vlerësimi Mjedisor.

Neni 4

Menaxhimi i mjedisit dhe ngritja e kapaciteteve

1. Ekzekutimi dhe zbatimi i PMSM-së së FKGK-së është përgjegjësi e Drejtorit Menaxhues.

2. FKGK do të ketë personel të ngarkuar përgjegjës për menaxhimin e pajtueshmërisë mjedisore dhe sociale. Menaxherja e Lartë i Garancisë do të jetë përgjegjëse për bashkërendimin dhe zbatimin e kësaj PMMS brenda operacioneve të brendshme të Institucionit.
3. IFP-të kanë praktika dhe kapacitete të ndryshme në lidhje me zbatimin e SMMS-ve të tyre. IFP-të me SMMS-të funksionale në vend do të përdorin sistemet e tyre për shqyrtimin e projekteve dhe menaxhimit. IFP-të tjera të cilat nuk kanë SMMS ose nuk kanë SMMS të përshtatshme do të zhvillojnë dhe zbatojnë një SMMS të përshtatshme brenda 18 muajve pas zbatimit të këtij PMMS dhe në ndërkohë ata do të kenë udhëzime nga FKGK se si të dokumentojnë dhe kategorizojnë kreditë.

Neni 5

Palët e interesit të mjedisit në lidhje me garancitë e kredisë

1. Në kontekstin e procesit të garancisë së kredisë ka tre palë kryesore të interesit: (i) FKGK i cili garanton portofolin e IFP-ve; (ii) IFP-të, marrësit e Garancive FKGK, (iii) përdoruesit përfundimtarë (NMVM-të / Aplikuesit) si përfitues të drejtpërdrejtë. Përgjegjësitë e palëve të sipërpërmendura janë:
 - 1.1. FKGK është përgjegjëse për të zbatuar këtë PMMS dhe për të garantuar vetëm financimin e projekteve të shëndosha mjedisore;
 - 1.2. IFP-të sipas marrëveshjes së garancisë do të zbatojnë kërkesat e kësaj PMMS dhe do të përdorin garancitë e FKGK-së vetëm për projekte të shëndosha mjedisore siç përcaktohet në këtë PMMS dhe do të kërkojë që klientët e tyre të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara nga legjislacioni lokal për shëndetin, sigurinë dhe mjedisin.
 - 1.3. Klientët e IFP-ve duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara nga marrëveshjet e tyre të kredisë dhe legjislacionin lokal për shëndetin, sigurinë dhe mjedisin.

Neni 6

Legjislacioni i palëve të interesuara në mjedis

1. Dy institucione kryesore qeveritare draftojnë, zbatojnë dhe mbikëqyrin zbatimin e legjislacionit dhe rregulloreve mjedisore në Kosovë: Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (MMPH) dhe Agjencia Kosovare e Mbrojtjes së Mjedisit (AKMM).
2. MMPH është një organ qendror ekzekutiv i ngarkuar me krijimin dhe zbatimin e legjislacionit të përgjithshëm të menaxhimit në fushën e mjedisit, ujit, planifikimit hapësinor të banesave dhe ndërtimit.

3. AKMM është një institucion qeveritar i cili nëpërmjet monitorimit të integruar mjedisor, sistemit efikas të informacionit mjedisor dhe raportimit të vazhdueshëm mbi gjendjen e mjedisit, angazhohet për ruajtjen e cilësisë së ajrit, ujit, tokës dhe biodiversitetit, promovon përdorimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë dhe qëndrueshmërinë përdorimin e burimeve natyrore.
4. Qeveritë lokale (Komunat) e kanë kompetencën për lëshimin e Lejeve Mjedisore Komunale për projekte dhe aktivitetet që janë subjekt i Lejeve Mjedisore Komunale (LMK) të listuara në Shtojcën e Udhëzimit Administrativ MMPH Nr. 01/2017 të MMPH-së, si dhe projektet dhe aktivitetet që e kanë kaluar fazën e përzgjedhjes në MMPH dhe janë vlerësuar të jenë subjekt i Lejes Mjedisore Komunale dhe jo Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor (VNM) – nëse NVM raporti nuk kërkohet, komuna relevante vlerëson projektin sipas kërkesave të lejes komunale dhe mund të fillojë procedurë për lëshimin e LMK.

Neni 7

Legjislacioni përkatës lidhur me garancitë e kredive

1. Ligji Nr. 03 / L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit është një element kryesor i kornizës ligjore mjedisore të Kosovës. Qëllimi themelor i këtij ligji është krijimi i një kuadri ligjor bazë që do të promovojë një mjedis gjithnjë e më të shëndetshëm për popullin e Kosovës përmes futjes graduale të Standardeve Mjedisore të Bashkimit Evropian. Ligji trajton parandalimin dhe reduktimin e ndotjes, monitorimin e mjedisit dhe nxjerr në pah, ndër të tjera, parimet e përdorimit racional të burimeve natyrore. Ky ligj përcakton se vlerësimi i ndikimit në mjedis do të bëhet për projektet e planifikuara dhe të realizuara në vend, duke përfshirë ndryshimet në teknologji, rindërtimin dhe shtrirjen e objekteve ose ndërprerjen e veprimeve, të cilat mund të rezultojnë me ndotje të madhe mjedisore ose që përbëjnë rrezikun për shëndetin e njeriut.
2. Ligji Nr. 03 / L-214 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis (VNM) rregullon procedurat për identifikimin, vlerësimin, raportimin dhe administrimin e ndikimeve mjedisore të një projekti të propozuar, me qëllim që gjatë procesit të vendimmarrjes nga MMPH për lëshimin e Pëlqimit Mjedisor, për të siguruar të gjithë informacionin përkatës në lidhje me mjedisin. Aktivitetet e detyrueshme të VNM-së janë të listuar në Shtojcën I të Ligjit, ndërsa Shtojca II liston aktivitetet për të cilat MMPH vendos për kërkesat e VNM-së. Kreditë për projekte të tilla, që kërkojnë VNM sipas legjislacionit kombëtar, nuk do të garantohen nga FKGK.
3. Zonat e mbrojtura natyrore drejtohen nga drejtoritë, sipas Ligjit Nr. 03 / L-233 për Mbrojtjen e Natyrës. Drejtoritë për menaxhimin e parqeve kombëtare, parqeve natyrore, monumenteve natyrore me rëndësi të veçantë përcaktohen

nga MMPH, ndërsa kategoritë e tjera të zonave të mbrojtura drejtohen nga autoritetet e themeluara nga komuna. Autorizimi për ndërhyrje dhe veprimtari në rezervë strikte, zona të veçanta, park kombëtar, park natyror, një monument të natyrës, lëshohet nga Ministria. Autorizimi për veprat dhe ndërhyrjet në peisazhin dhe monumentin e mbrojtur të arkitekturës së parqeve, lëshon autoritetin administrativ ose autoritetin kompetent komunal. Autorizimi lëshohet me vendim. Ankesat për vendimin e organit administrativ ose të autoritetit kompetent komunal mund të dorëzohen në Ministri.

4. Ligji Nr. 04 / L-175 për Inspektoratin e Mjedisit, Ujërave, Natyrës, Planifikimit Hapësinor dhe Ndërtimit rregullon parimet, organizimin dhe mbikëqyrjen e inspektimit, koordinimin e inspektimit mbikëqyrës, të drejtat, detyrat, kompetencat e inspektorëve, të drejtat, obligimet dhe subjektet mbikëqyrëse, procedurën për kryerjen e inspektimit dhe çështje të tjera të rëndësishme që kanë të bëjnë me mbikëqyrjen e inspektimit. Fushëveprimi i këtij ligji merret me detyrat dhe kompetencat e inspektorëve nën mbikëqyrjen e fushave mjedisore, ujit, natyrës, planifikimit urban dhe ndërtimit brenda organeve të nivelit lokal dhe qendror duke përfshirë Inspektoratin Komunal për Ndërtim dhe Inspektoratin Komunal për Mbrojtjen e Mjedisit.
5. Ligji Nr. 04 / L-110 për Ndërtim përcakton kërkesat kryesore për projektimin, ndërtimin dhe përdorimin e materialeve ndërtimore, mbikëqyrjen profesionale, si dhe procedurat për lejet e ndërtimit, lejet e përdorimit dhe inspektimin e ndërtimit. Dispozitat e këtij ligji rregullojnë kushtet e projektimit dhe ndërtimit në lidhje me sigurinë publike dhe mbrojtjen e mjedisit në Kosovë dhe ato janë gjithashtu të zbatueshme për objekte të tjera ndërtimore, përveç nëse parashihet ndryshe me këtë ligj ose me udhëzim administrativ.
6. Ligji Nr. 04 / L-161 për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë përcakton masat për përmirësimin e nivelit të sigurisë dhe shëndetit të punësuarve në punë. Ai rregullon kushtet e punës në një vend pune, të drejtat e punonjësve dhe detyrimet e punëdhënësit, në përgjithësi. Sipas këtij ligji, punëdhënësit që punësojnë deri në pesëdhjetë (50) punonjës, nëse janë kompetentë, mund të marrin personalisht përgjegjësinë për zbatimin e masave të përcaktuara me këtë ligj; Punëdhënësit që punësojnë më shumë se pesëdhjetë (50) punonjës dhe më pak se dyqind e pesëdhjetë (250) punonjës, janë të detyruar të caktojnë një ekspert për kryerjen e detyrave që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë; Punëdhënësi që punëson mbi dyqind e pesëdhjetë (250) punonjës duhet të angazhojë një (1) ose më shumë ekspertë për të kryer aktivitete që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë. Sipas këtij ligji, të gjitha MSME-të që punësojnë më shumë se 50 dhe më pak se 200 punonjës janë të detyruar të emërojnë një ekspert për shëndetin dhe sigurinë.

7. Ligji nr. 04 / L-060 për mbeturinat - Shtojca dhe Ligji kryesor nr. 02 / L-30 Ligji për Mbeturinat, Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Mbeturinave dhe Plani Pesëvjeçar për Menaxhimin e Mbeturinave (2013-2017) me veprimet e bazuara në Strategjinë përbëjnë thelbin e legjislaturës së menaxhimit të mbeturinave të ngurta (MMN). Për këtë legjislaturë, Kosova ka krijuar një sistem rajonal të grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave. Kohët e fundit, ajo ka filluar ndryshimet në sistemin e faturimit dhe grumbullimit që synojnë të përmirësojnë performancën financiare të sektorit.
8. Qëllimi i Ligjit Nr. 02 / L-102 për Mbrojtjen e Zhurmave është të shmangë, parandalojë ose zvogëlojë bazat me përparësi, efektet e dëmshme, përfshirë bezdi, për shkak të ekspozimit ndaj zhurmës, në mjedis.
9. Sipas Ligjit Nr. 02 / L-088 për Trashëgiminë Kulturore dhe çfarë ka të bëjë me Projektin, çdo ndërhyrje që mund të ndikojë në integritetin ose vlerat e trashëgimisë kulturore kërkon leje me shkrim nga Institucioni Kompetent. Institucioni kompetent do të urdhërojë ndalimin e menjëhershëm për një periudhë të pacaktuar kohore për çdo lloj pune të paautorizuar në Trashëgiminë Kulturore. Nëse gjatë ndërtimit bëhet ndonjë zbulim arkeologjik, zbuluesi ose investitori duhet të informojnë menjëherë Institucionin kompetent, por jo më vonë se një ditë pasardhëse nga momenti i zbulimit. Institucioni kompetent ka të drejtë të ndërpresë menjëherë punimet e zhvillimit të iniciuar dhe do të ndërmarrë një arkeologji studimi dhe shpëtimi të vlerësuar në vend për një periudhë të kufizuar kohore që do të përcaktohet me një akt nënligjor në bazë të këtij ligji. Punët e zhvillimit mund të rifillojnë vetëm pas lejes së shprehur me shkrim nga Institucioni kompetent.

Neni 8

Sektorët e ndaluar dhe qëllimet e huasë

1. Kjo PMMS bazuar në listën e përjashtimit të IFC dhe sektorët e kufizuar të EIF-së përcakton sektorët e ndaluar dhe qëllimet e huasë që nuk mund të mbështeten në shërbimet e KCGF:
 - 1.1. Punës së detyruar¹ ose punës së fëmijëve²;
 - 1.2. Aktivitetet ose materialet që konsiderohen të paligjshme sipas ligjeve ose rregulloreve të vendit pritës ose konventave dhe marrëveshjeve

¹ Puna e detyruar nënkupton të gjitha punët ose shërbimet që nuk kryhen vullnetarisht, që nxirren nga individit nën kërcënimin e forcës ose ndëshkimit, siç përcaktohet me konventat e ILO-së.

² Personat mund të punësohen vetëm nëse janë së paku 14 vjeç, siç përcaktohet me Konventat Themelore të të Drejtave të Njeriut të ILO-s (Konventa për moshën minimale C138, neni 2), përveç nëse legjislacioni lokal nuk përcakton ndjekjen e detyrueshme të shkollimit ose moshën minimale për punë. Në raste të tilla do të zbatohet moshë më e lartë

ndërkombëtare, ose që i nënshtrohen fazës ose ndalimeve ndërkombëtare, si:

- 1.2.1. substancat që zvogëlojnë ozonin, PCB-të (Bifenilet e Poliklorinuara) dhe produkte të tjera specifike të rrezikshme, pesticide / herbicide ose kimikate;
- 1.2.2. kafshë të egra ose produkte të rregulluara sipas Konventës mbi Tregtinë Ndërkombëtare të Specieve të Rrezikuara të Faunës dhe Florës së Egër (CITES); ose
- 1.2.3. metodat e paqëndrueshme të peshkimit (p.sh. peshkimi me shpërthim dhe peshkimi neto i driftit në mjedisin detar duke përdorur rrjeta që tejkalojnë 2.5 km gjatësi).
- 1.3. Tregtia ndërkufitare e mbeturinave dhe produkteve të mbeturinave, përveç nëse është në pajtim me Konventën e Bazelit dhe rregullat themelore.
- 1.4. Shkatërrimi i zonave me Vlera të Larta Ruajtjeje³.
- 1.5. Materialet radioaktive⁴ dhe fibrat e pakufizuara të asbestit.
- 1.6. Pornografia dhe / ose prostitucioni.
- 1.7. Mediat raciste dhe / ose anti-demokratike.
- 1.8. Në rast se ndonjë prej produkteve të mëposhtme përbën një pjesë të konsiderueshme të aktiviteteve të financuara primare të një projekti⁵:
 - 1.8.1. pije alkoolike (përveç birrës dhe verës);
 - 1.8.2. duhanit;
 - 1.8.3. armët dhe municionet; ose
 - 1.8.4. Kasino, kazino dhe ndërmarrje ekuivalente.
- 1.9. Kufizimet e Sektorit të TI-së: Kërkime, zhvillime ose aplikime teknike që kanë të bëjnë me programet elektronike të dhënave ose zgjidhjet, të cilat synojnë në mënyrë specifike, ose:
 - 1.9.1. duke mbështetur çdo aktivitet të përfshirë në Sektorët e Kufizuar të referuar nën 1.2. dhe 1.8. (përfshirëse) në këtë listë;
 - 1.9.2. bixhozit në internet dhe kazinove online;
 - 1.9.3. pornografia,
 - 1.9.4. kanë për qëllim të mundësojnë ilegalitet:

³ Shkatërrimi nënkupton (1) eliminimin ose zvogëlimin e ndjeshëm të integritetit të një zone të shkatëruar nga një ndryshim madhor afatgjatë në shfrytëzimin e tokës ose ujit ose (2) modifikimin e habitatit ashtu që humb aftësia e zonës për të ruajtur rolin e saj. Vlerat e Larta të Ruajtjes (HCV) përcaktohen si habitate natyrore ku këto vlera konsiderohen të rëndësishme ose me rëndësi kritike (Shih <http://www.hcvnetwork.org>).

⁴ Kjo nuk vlen për blerjen e pajisjeve mjekësore, pajisjeve të kontrollit të cilësisë (matjes) ose ndonjë pajisjeje tjetër ku burimi radioaktiv kuptohet të jetë i papërfillshëm dhe/ose i mbrojtur në mënyrë adekuate.

⁵ Për kompanitë, "e konsiderueshme" do të thotë më shumë se 10% e bilancit të tyre të konsoliduar të gjendjes ose të hyrave. Për institucionet financiare dhe fondet e investimeve, "e konsiderueshme" do të thotë më shumë se 10% e vëllimit të tyre të portofolit bazë.

- 1.9.5. hyjnë në rrjetet elektronike të dhënave; ose
- 1.9.6. shkarkoni të dhëna elektronike.
- 1.10. Kufizimet e Sektorit të Shkencës së Jetës: Kur ofrohet mbështetje për financimin e kërkimit, zhvillimit ose aplikacioneve teknike në lidhje me:
 - 1.10.1. Klonime njerëzore për qëllime kërkimore ose terapeutike; dhe
 - 1.10.2. Organizma gjenetikisht të modifikuara ("OGJM")

Neni 9

Sektorët e ndaluar dhe qëllimet e huasë

1. Në varësi të llojit, vendndodhjes, ndjeshmërisë dhe shkallës së projektit dhe natyrës dhe madhësisë së ndikimeve të mundshme mjedisore dhe sociale, investimi final i MSME-ve mund të klasifikohet në një nga tre kategoritë:
 - 1.1. **Kategoria A:** Kreditë për aktivitetet që bien në këtë kategori nuk do të garantohen nga KCGF pasi ato mund të kenë ndikime të pafavorshme shumë të rëndësishme, të ndryshme dhe / ose afatgjatë në shëndetin e njeriut dhe mjedisin natyror. Në vijim është një listë ilustruese e llojeve të aktiviteteve që kanë potencial të shkaktojnë ndikime të konsiderueshme negative mjedisore dhe / ose shoqërore dhe për këtë arsye mund të caktohen në kategorinë A:
 - 1.1.1. Ndryshime të mëdha dhe të rëndësishme në përdorimin e burimeve natyrore (p.sh. ndryshimet në përdorimin e tokës si toka bujqësore, si pyll ose kullota, për zhvillimin rural, prodhimin e drurit komercial etj.) Si dhe rikuperimin e gjerë të tokës;
 - 1.1.2. Ndryshime të mëdha dhe të rëndësishme në metodat e menaxhimit në bujqësi dhe peshkimin (p.sh. futja e llojeve të reja të bimëve, mekanizimi në shkallë të gjerë, futja e llojeve të reja të peshqve) dhe prerjet e gjera;
 - 1.1.3. Përdorimi i resurseve ujore (p.sh. digat e mëdha dhe mbetjet e tjera, sistemet e depozitimit të pompave / stacionet e energjisë, projektet e ujitjes dhe kullimit, pusët e thellë, menaxhimi i burimeve ujore dhe menaxhimi i zonave ujëmbledhëse, furnizimi me ujë, bimët e dezinfektimit të ujërave të detit);
 - 1.1.4. Infrastrukturat (p.sh. rrugët, urat, aeroportet, portet, linjat e transmetimit, tubacionet, rrjetet hekurudhore, transportin hekurudhor të tjerë, turizmin);
 - 1.1.5. Prodhimi i energjisë (p.sh. fermat e erës të mëdha, parqet diellore të gjera, impiantet e biomasës, termocentralet gjeotermale, stacionet e energjisë termike);
 - 1.1.6. Aktivitetet industriale (p.sh. punimet metalurgjike, impiantet e përpunimit të drurit, fabrikat kimike, fabrikat e çimentos, rafineritë dhe impiantet petrokimike, agro industri);

- 1.1.7. Përdorimi i burimeve gjeologjike, minierave etj. (P.sh. minierat, guroret, shfrytëzimi i torfave, prodhimi i naftës dhe gazit natyror);
 - 1.1.8. Menaxhimi dhe largimi i mbeturinave dhe ujërave të zeza (p.sh. sistemet e kanalizimeve, impiantet e trajtimit të ujërave të ndotura, deponitë, impiantet e trajtimit të mbeturinave shtëpiake dhe të rrezikshme);
 - 1.1.9. Projektet në të cilat një numër i konsiderueshëm i personave të prekur duhet të rivendosen pa dashje ose të humbasin jetesën e tyre.
- 1.2. **Kategoria B:** Aktivitetet që bien në këtë kategori janë ato projekte që ndikimet e tyre të pafavorshme mjedisore në njerëz ose mjedis janë më pak të dëmshme se ato të projekteve të Kategorisë A. Në mënyrë tipike, ndikimi dhe rreziqet potenciale të aktiviteteve të kategorisë B janë të kufizuara në zonat lokale, në shumicën e rasteve janë të kthyeshme dhe lehtësohen lehtësisht përmes masave të përshtatshme. Kategoria B përfshin projekte të tilla si përmirësimet, punimet civile, ndërtimet, si dhe rindërtimin, rehabilitimin ose përshtatjen e ndërtesave ekzistuese.
- 1.3. **Kategoria C:** Aktivitetet kategorizohen sipas kësaj kategorie nëse ka të ngjarë të kenë ndikime minimale ose jo të pafavorshme mjedisore dhe prandaj nuk kërkojnë Vlerësim Mjedisor. Kategoria C mund të përfshijë projekte të tilla si investimet në asetet fikse, kapitalin punues, blerjen e një pasurie të paluajtshme. Përtej shqyrtimit fillestar, nuk kërkohet asnjë veprim i mëtejshëm i vlerësimit mjedisor për një projekt të kategorisë C.

Neni 10

Dokumentacioni "due diligence" mjedisor

1. 1. IFP-të duhet të përfshijnë dokumentacionin mjedisor të mëposhtëm për kreditë e mbështetura nga garancitë e FKGK:
 - 1.1. Për kreditë e kategorisë B dokumentet e kërkuara janë:
 - 1.1.1. Kategorizimi i mjedisit (pyetësori mjedisor ose fusha specifike në formularin e aplikimit të kredisë)
 - 1.1.2. Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Shoqëror
 - 1.1.3. Çdo leje / aprovim zyrtar (nëse është e aplikueshme)
 - 1.1.4. Dokumentet përkatëse sipas kërkesave të legjislacionit kombëtar
 - 1.2. Për kreditë e kategorisë C, dokumentet e kërkuara janë:
 - 1.2.1. Kategorizimi i mjedisit (forma e kategorizimit mjedisor ose fusha specifike në formularin e aplikimit të kredisë)

Neni 11

Mekanizmi i Korrigjimit të Ankesave

1. KCGF do të krijojë një Mekanizëm për Korrigjimin e Ankesave (MKA) brenda 6 muajve nga ky efektivitet i Politikës së ESM-së. Mekanizmi do të jetë i arritshëm për publikun e gjerë dhe në veçanti për personat e prekur nga projekti dhe fuqinë punëtore të angazhuar në zbatimin e projektit. Faqja e internetit e KCGF-së do të ketë informacion kontaktues të stafit të KCGF (koordinator / ekspert i mjedisit) të cilit mund të paraqitet ankesa, si dhe përshkrimi dhe procesi i MKA.
2. Stafi i FKGGK-së do të caktohet për të marrë dhe për t'iu përgjigjur ankesës. Është parashikuar që ankesat të justifikojnë një përgjigje, për sa kohë që janë plotësuar dy kriteret e mëposhtme: (i) ankesa ka të bëjë me ndonjë nga aktivitetet e garancisë; (ii) përmban një sasi të mjaftueshme të detajeve për të treguar se një veprim malinj ka ndodhur ose ka gjasa të ndodhë, duke ndikuar në mirëqenien individuale ose kolektive ose duke paraqitur rrezik për mjedisin. Nëse ankesa mund të adresohet nga eksperti mjedisor, atëherë ai / ajo do të ndjekë veprimet që duhen ndërmarrë për të adresuar ankesën. Në rastin kur kriteri i dytë nuk është plotësuar plotësisht, eksperti mjedisor ende do të bëjë hetime të mëtejshme (me ose pa kontaktuar ankuesin), si dhe masat korrigjuese dhe do të japë reagime ndaj ankuesit. Në rast se ankesa është anonime, reagimet do të ofrohen në faqen e internetit.
3. Çdo vit, koordinatori / ekspertja mjedisore do t'i raportojë Menaxhmentit të FKGGK-së dhe donatorëve lidhur me ankesat e pranuar gjatë vitit dhe raporton se cilat masa janë ndërmarrë ose planifikojnë të merren në përgjigje të këtij reagimi kritik.

Neni 12

Monitorimi dhe Raportimi

1. Pasi të nënshkruhet një marrëveshje huaje dhe investimi (qëllimi i kredisë NMVM) hyn në fazën e zbatimit, puna mjedisore gjithashtu kalon në një fazë të re.
2. Gjatë zbatimit të investimeve, NMVM -të janë përgjegjëse për kryerjen e aktiviteteve të tyre të përditshme dhe zbatimin e masave zbutëse në përputhje me kërkesat e përcaktuara në rregulloren kombëtare të mjedisit.
3. IFP-të pritet të monitorojnë huamarrësin e tyre sipas politikave të brendshme dhe t'i raportojnë FKGGK-së për ecurinë e klientëve të tyre në mjedis në qoftë se ndodh një mos-pajtim.

4. Ekipi i FKGK-së në baza të rregullta (mujore) do të monitorojë zhvillimin e portofolit të garancive të përgjithshme në aspektin e kategorizimit të mjedisit. Monitorimi do të përfshijë:
 - 4.1. Kategorizimi i portofolit sipas kategorive mjedisore dhe sociale.
 - 4.2. Cilësia e portofolit sipas kategorive mjedisore dhe sociale.
5. Qëllimi i monitorimit është të përcaktojë shpërndarjen e portofolit dhe përqendrimin e rrezikut sipas kategorive Mjedisore dhe Sociale.
6. FKGK do të informojë Bordin e Drejtorëve dhe donatorët e tij për zhvillimin e portofolit dhe çdo gjë në përputhje me raportimin e përgjithshëm.
7. Standardet e raportimit që FKGK ka përcaktuar do të sigurojnë që informatat e duhura mbi rrezikun mjedisor dhe social janë të disponueshme për të gjitha nivelet e organizatës dhe se kërkesat e raportimit të brendshëm dhe të jashtëm mund të përmbushen në kohë dhe raportet janë me cilësi të lartë.

Neni 13 Implementimi i Politikës

1. Kjo Politikë është në vend për të siguruar drejtimin e rregullt të FKGK-së dhe për të vendosur rregullat e brendshme të sjelljes dhe standardet profesionale të kërkuara për t'u përmbushur nga punonjësit dhe menaxhmenti i FKGK. Në çdo situatë ku ekziston një konflikt ndërmjet Politikës dhe Ligjit të FKGK-së, ligji do të mbizotërojë.
2. FKGK do të jetë në përputhje të plotë me këtë politikë brenda gjashtë muajve pas hyrjes së saj në fuqi.

Neni 14 Ndryshimet në këtë Politikë

Kjo Politikë do të shqyrtohet nga Bordi i Drejtorëve i FKGK-së dhe mund të ndryshohet herë pas here ashtu siç e sheh të përshtatshme Bordi, në dritën e rrethanave në ndryshim ose të qëndrojë në përputhje me ligjet në fuqi.

Neni 15 Pajtueshmëria dhe Sanksionet

Punonjësit e FKGK-së janë individualisht përgjegjës respektimin e kësaj Politike. Shkeljet e kësaj Politike dhe rregullat dhe ndalimet e lartpërmendura mund t'i nënshtrojnë punonjësit ndaj veprimeve disiplinore.

Neni 16
Dispozitat Përfundimtare

Kjo politikë do të hyjë në fuqi më 2 gusht 2019.

Kryesues i Bordit të Drejtorëve të FKGK

Rinor Gjonbalaj

Data: 2.8.2019